

Prvá adventná...

Včera podvečer sa začal advent, kresťania na adventných vencoch v kostoloch pri večerných omšiach zapálili prvé sviečky. Slovo advent pochádza z latinského „adventus“ a znamená príchod. Symbolom adventného obdobia, ktoré trvá štyri týždne, je adventný veniec so štyrmi sviečkami - tie sa postupne zapalujú počas štyroch adventných nediel. Kruh venca je symbolom Božej večnosti, štyri sviečky predstavujú štyri týždne, ktoré predchádzajú Vianociam. Cirkevný rok sa v katolíckej cirkvi končí

sviatkom Krista Kráľa a adventom sa začína nový cirkevný rok. Štvrtýždňové obdobie adventu je pre veriacich najmä časom duchovnej prípravy a pokánia pred slávením Vianoc, radostnej spomienky na Narodenie Pána. V období adventu by nemala byť prioritou nákupná horúčka v obchodoch, lebo Vianoce nie sú len o daroch, a vlastne bez Krista a jeho prijatia nemajú tieto sviatky význam. Adventná predvianočná príprava sa spomína v Ríme už za pápeža Leva I. Veľkého (440-461). **Šport 02/12/2013**

Pápež proti konzumu

Od milionárov z aukčnej siene vás teraz pozývam k človeku, ktorý je známy tým, že má mimoriadne silné sociálne cítenie. Na rozdiel od niektorých politikov, aj našich, to zdá sa, ale myslí skutočne úprimne. Pápež František. Človek, ktorý od svojho zvolenia presadzuje skromné podmienky pre cirkevných hodnostárov. Nemá problém ísť do práce mestskou hromadnou dopravou, alebo žiť v mimoriadne skromných podmienkach. Možno aj týmto si získal srdcia nielen kresťanov na celom svete. Pápež František však ide ešte ďalej. Najnovšie sa pustil do nášho konzumného spôsobu života.

Pápež František: „Žijeme v neférovom medzinárodnom systéme. V centre pozornosti je boh peňazí. Toto je kultúra plytvania. Nevážime si ani mladých, ani starých ľudí.“

Peter Habara, reportér TA3: „Pápež František sa od svojho zvolenia postavil do pozícia lídra, ktorý nepotrebuje mať vo svojom sídle zlaté kľučky. Zrušil viacero výhod, ktoré mali jeho predchodcovia niekoľko desaťročí. Najnovšie kritizuje prístup európskych štátov k nezamestnanosti mladých.

V niektorých krajinách je neúnosná. Napríklad v Španielsku a v Grécku nemá prácu každý druhý absolvent strednej alebo vysokej školy.“

Pápež František: „Mladým ľuďom by som odkázal, aby sa vzájomne o seba starali. Treba si niektoré veci uvedomiť a nezanedbať. Kultúra plytvania nesmie ďalej pokračovať. Všetci sme budúcnosťou spoločnosti. Taká, ktorá sa ale nestará o mladých či starých, budúcnosť nemá.“

Peter Habara, reportér TA3: „Keď pápež hovoril v argentínskej televízii o plytvaní, neukazoval prstom iba na druhých. Sám si je vedomý toho, že ani vo Vatikáne nie je všetko s kostolným poriadkom. Pápeža Františka označujú mnohí odborníci za reformátora. S jeho príchodom do Svätej stolice začal meniť celý systém. Dal preveriť financie katolíckej štátiku aj vatikánskej banky. Už vlni sa objavili informácie o tom, že Vatikán má problémy s peniazmi a s podvodmi. Výplulo to z korešpondencie komorníka pápeža Benedikta XVI.

**Peter Habara
TA3, 1.12.2013**

Chudobným posiela šeky

Hlava Katolíckej cirkvi pápež František podpisuje týždenne sto šekov v hodnote dvesto až tisíc eur na pomoc chudobným ľuďom, ktorí sa na neho obracajú s naliehavou prosbou o pomoc. V talianskych médiách o tom informoval poľský arcibiskup Konrad Krajewski, ktorý má vo Vatikáne na starosti dary a sociálne záležitosti. Novinárom tiež prezradil, že pri nástupe do tejto funkcie s ním chcel pápež chodiť do vývarovne polievok za chudobnými. „Nedovolil som mu to. Zrejme si neuvedomil, aký zhon ľudí by tým mohol vyvolať,“ dodal arcibiskup Krajewski. **(kass), Plus jeden deň 02/12/2013**

Výzva k ostražitosti

Hlas veriacich pri akýchkoľvek voľbách môže dostať len ten kandidát, ktorý odmieta kultúru smrti. Ako napísali katolícki biskupi v pastierskom liste, ktorý sa bude čítať v kostoloch v nedeľu, kultúra smrti ohrozuje existenciu národa. Pri takom ohrození podľa biskupov predošlé generácie neváhali umierať za ochranu vlasti. „Od nás sa ešte taká veľká obeta nežiada, ale žiada sa, aby sme boli ostražití. K ostražitosti vyzývame nositeľov moci na všetkých úrovniach, rodičov, školské samosprávy a všetkých ľudí dobrej vôle. Aby sme prejavy kultúry smrti odmietali už v zárodku,“ vyzývajú biskupi v liste. Predstavitelia mnohých krajín aktérom kultúry smrti podľa biskupov z nepochopiteľných dôvodov ponížujúco podliezajú a cez zákonodarstvo, ktoré je niekedy v rozpore so zdravým rozumom, im vychádzajú v ústrety.

JÁN FELIX, Šport 30/11/2013

Konzervatívni Chorváti

Cirkev oslavuje. Aktivisti aj vláda hovoria o návrate o stredoveku. Chorváti dali červenú homosexuálnym sobášom. V referende odhlasovali, že manželstvo je výhradne zväzkom muža a ženy.

Premiér, prezident i mnohé známe tváre vyzývali Chorvátov, aby ukázali, že sú moderní a tolerantní ľudia. Zdá sa, že k volebným schránkam prišli napokon najmä tí, ktorí

chceli homosexuálnym zväzkom povedať jasné nie. Proti hlasovalo takmer šesťdesiatpäť percent zúčastnených voličov. Referendum je záväzné a výsledok musia Chorváti zapracovať do ústavy.“

Markiza, 02/12/2013

List biskupov Slovenska

Konferencii biskupov Slovenska sa nepáči rodová rovnosť, a tak dnes v pastierskom liste zaútočili na tých, ktorí ju naopak podporujú.

Biskupi tvrdia, že pod rúškom práv dieťaťa rodičia strácajú možnosť svoje deti zodpovedne vychovávať. A odzneli aj oveľa tvrdšie slová, ktoré podľa niektorých reakcií veriacich minimálne zaskočili.

Ludia v každom slovenskom kostole si dnes vypočuli biskupský pastiersky list. Mnohým sa však slová listu zdajú prisilné. A tak sme sa na to opýtali samotných veriacich.

Anketa, veriaci

Opýtaný 1: „Ja si myslím, že je to všetko pravda, čo tam bolo povedané.“

Opýtaná 2: „Tí biskupi už sa chytajú na tých mladých, ako môžu, ale posudok si musí urobiť každý sám.“

Jozef Kováčik, hovorca katolíckej cirkvi: „Žijeme v dobe. Ak by takéto slová nepadli zo strany tých, ktorí ich majú hovoriť, tak by hovorili kamene. Je to niečo, čo nás naučilo Sväté pismo, a je to potreba, ktorú cítime vo svedomí.“

Dušan Tokarčík, redaktor: „Biskupi ďakujú organizátorom košického Pochodu za život. V liste kladú dôraz na hodnoty tradičnej rodiny a odmietajú ideológiu rodovej rovnosti. Nazývajú ju kultúrou smrti a tvrdia, že ohrozuje existenciu národa.“

Opýtaná 2: „Ja si myslím, že to je taký nezmyselný výraz, lebo kultúra smrti snáď ani nie je.“

Marek Baláž, redaktor: „Tvrde slová pastierskeho listu, ktoré prirovnávajú rodovú rovnosť ku kultúre smrti, si vypočuli aj veriaci v Spišskej Novej Vsi. Tvrde slová slovenských biskupov všetci veriaci pochopili, nie všetci však s nimi bezvýhradne súhlasili.“

Anketa, veriaci, Spiš

Opýtaný 3: „Mne sa to zdalo primerané, teraz sa to dosť rieši.“

Opýtaná 4: „Podľa mňa boli trochu tvrdšie, ale treba akceptovať ľudí, aj keď sú iného pohlavia.“

Opýtaná 5: „Aj my im ist' v ústrety a oni aby si to vážili.“

TV Markíza 01/12/2013

Rozruch pre list

Pastiersky list, ktorý si včera vypočuli katolíci v kostoloch, vyvolal búrlivé reakcie. Zatiaľ čo veriaci sa ostrým posolstvom väčšinou stotožňujú, list sa najviac dotkol tých, ktorým ani nebol určený. Na adventnom venci zatiaľ horí iba jedna svieca, no tohtoročné sviatky pokoja a lásky sa začali poriadne zostra. Reakcia na biskupský list na seba nenechala dlho čakať.

Romana Schlesinger, aktivistka za práva lesbiab a gayov: „My sme chceli vyzvať Konferenciu biskupov, aby konečne prestali s touto štvavou a klamlivou kampaňou.“

Kňaz: „Kultúra smrti, aktéri kultúry smrti, stúpenci kultúry smrti.“

Redaktor: „Gayom a lesbičkám sa nepáči prirovnávanie rodovej rovnosti ku kultúre smrti. Osobne si berú túto stať z pastierskeho listu.“

Kňaz: „Na roveň manželstva chcú presadiť aj spoločenstvo dvoch mužov, či dvoch žien. Tak vzniká akýsi sodomský paškvil, odporujúci Božej vôli.“

Romana Schlesinger, aktivistka za práva lesbiab a gayov: „To spôsobuje iba nárast homofóbie v slovenskej spoločnosti a nárast počtu pokusov o samovraždu mladých ľudí, ktorí sú inej ako heterosexuálnej orientácie.“

Jozef Kováčik, hovorca katolíckej cirkvi: „Arcibiskup Zvolenský v mene Konferencie biskupov Slovenska sa dištancoval od akýchkoľvek prejavov náboženskej a rasovej neznášanlivosti a prejavov nenávisťi voči akejkoľvek skupine obyvateľstva.“

Redaktor: „Ostré slová biskupov sa najviac dotkli paradoxne tých, ktorí si ich ani nevypočuli v kostole. Neveriaci svoj postoj k biskupskému listu vyjadrili na internete.“

Stanovisko

Mária: „Homosexualita by sa mala tolerovať ako prirodzená vec a cirkev nech sa stará ako zúžitkovať ten obrovský majetok v prospech ľudí.“

Soňa: „Časom registrované partnerstvá budú aj na Slovensku. Doba sa mení...“

Jozef Kováčik, hovorca katolíckej cirkvi: „Advent je obdobím prípravy na narodenie spasiteľa, obdobie, kedy sa ľudia zamýšľajú nad veľmi vážnymi témami a práve preto biskupi usúdili, že je dôležité ponúknuť tému práve z úcty voči životu od prirodzeného počatia až po prirodzenú smrť.“

Redaktor: „Na túto tému má zrejme každý vlastný názor. No isté je, že s Božím slovom sa tu mieša aj politika.“ Marek Gudíak, Markíza, 02/12/2013

Kto to tu diktuje štátu?

Listáreň: Salámová metóda funguje. Katolícka cirkev si tentoraz prostredníctvom poslanca za OĽaNO vzala na nemilosť šlabikár. Za to, že sa v ňom opisuje rodina, ktorá nezapadá do cirkevnej schémy, lebo v nej nefiguruje biologický otec, ale sused. Richard Vašečka argumentuje námietkami rodičov a škôl. Zabudol však uviesť, ktorých rodičov a ktorých škôl. Pravdepodobne ide o bigotne veriacich a katolíckych školy. Kto iný by namietal čosi, čo je v súlade so skutočnosťou, lebo ak si pán poslanec nevšimol, žijeme v 21. storočí. To, že si rozvedená matka nájde nového životného partnera z hľadiska jej detí, je vo väčšine prípadov pozitívny moment. Nepochopiteľná je však reakcia Dušana Čaploviča. Na jednej strane existuje názor ministerstva, že sa o úprave či stiahnutí učebnice neuvažuje, lebo je z hľadiska obsahu v poriadku, na druhej strane minister tvrdí, že je v nej jedna chyba, a preto zvoláva pracov-

né stretnutie odborníkov. Pre jednu chybu, ktorú si vymyslel Vašečka, lebo je v rozpore s jeho svetonázorom? Minister Čaplovič o šlabikári hovoril aj s vysokými predstaviteľmi cirkvi... Kto riadi tento štát? Vláda či katolícki hodnostári? Kto má určovať, ktorá učebnica je vhodná a ktorá nie? Ministerstvo školstva na základe dobrozdania skutočných odborníkov alebo Konferencia biskupov Slovenska? Dokedy bude katolícka cirkev diktovať štátu a dokedy bude Slovensko vo vazalskom postavení voči Vatikánu? Možno by sa dalo povedať, že toľko rozruchu si jeden príklad zo šlabikára ani nezasluhuje. Ale ak si to dáme do súvislostí s najnovšími útokmi na ľudí, ktorí sú proti diskriminácii a za rovnosť aj tých, čo sú inak orientovaní ako väčšina populácie, potom sa aj táto akoby epizóda javí v celkom inom, pochmúrnom svetle.

Štefan Horváth, Banská Bystrica
Pravda 02/12/2013

Rozbúrili vody?

Biskupi vyvolali nesúhlasné reakcie. Pastiersky list Konferencie biskupov Slovenska, ktorý sa v kostoloch čítal na prvú adventnú nedeľu, vyvolal rozporuplné reakcie.

Biskupi varovali pred interrupciami a homosexuálnymi partnerstvami, čo označili za „kultúru smrti“, ktorá ohrozuje existenciu národa. Podľa združenia Inakosť bojujúceho za práva sexuálnych menšín sa podobný útok na určitú skupinu ľudí zo strany cirkvi naposledy stal v časoch vojnového slovenského štátu.

Poplašná správa?

Podpredsedníčka vládneho výboru pre rodovú rovnosť Adriana Mesochoritsová prirovnáva pastiersky list k šíreniu poplašnej správy. „Je absolútne neprípustné, aby biskupi nazývali aktivistov za stúpencov kultúry smrti,“ hovorí Mesochoritsová. Naopak, organizátor Národného pochodu za život Tomáš Kováčik oceňuje priamosť pastierskeho listu: „Biskupi v ňom otvorene vyzdvihli obrovskú hodnotu rodiny a jej súčasné ohrozenie.“ (sita, dp), Plus jeden

Nervozita

Slovenskí biskupi neboli jediní, kto prišiel s akčným prejavom. Dva dni pred nimi sa pápež, známy svojou otvorenosťou a optimizmom, rozpravil o tom, ako rýchlo aj vo vyspelom svete narastá tlak proti tým, ktorí sa verejne hlásia ku kresťanstvu. Sporov medzi vierou a ostatným svetom pribúda. K tradičnej téme potratov sa pripája aj nové chápanie rodiny a vzťahov v nej. Jeho postupné pretavovanie do európskej i domácej legislatívy či

školských programov bude znamenať, že časť obyvateľov sa ocitne pred veľkou dilemou svedomia. Mnohí sa so svojim presvedčením o tom, čo je dobré pre spoločnosť, ich rodiny či deti ocitnú mimo nových hraníc legitimity. List biskupov a rozruch okolo neho naznačuje, že Slovensko bude patriť medzi tie krajiny, kde ten konflikt bude silno počuť.

Stĺpček Františka Múčku
SME 02/12/2013

Politici vyznávajú kultúru smrti, tvrdia biskupi

Katolícki biskupi prišli najnovšie s vyjadrením, že slovenskí politici si osvojili kultúru smrti. Uviedli to v pastierskom liste, ktorý sa bude čítať v nedeľu vo všetkých kostoloch. Vyzvali v ňom veriacich, aby dali svoj hlas pri akýchkoľvek voľbách len tomu kandidátovi, ktorý kultúru smrti odmieta. Politici na list reagovať nechceli. Politológ tvrdí, že ak budú mlčať naďalej, cirkev bude ešte radikálnejšia. V pastierskom liste sa píše, že politici si osvojili kultúru smrti, lebo dávajú jej aktérom veľký priestor a podporu. Kultúru smrti chápu ako opak kultúry života. „Kultúra života zahŕňa úctu voči ľudskému životu od prirodzeného počatia po prirodzenú smrť, sociálnu starosť o chorých a kultúra smrti je jej presný opak. Zahŕňa eutanáziu, potraty a neúctu voči ľudskému životu,“ vysvetlil hovorca KBS Jozef Kováčik. V poslednom období cirkev brojí

proti antikoncepcii, potratom, ale aj proti právam homosexuálov či dokonca novému šlabikáru Lipka, kde sa spomína neúplná rodina. Ministri z rezortov zdravotníctva, diplomacie a školstva, ktorých rezortov sa list týka, naň nechceli reagovať. Tým, že politici nereagujú na list cirkvi, podľa politológa Tomáša Koziaka ešte viac posilňujú jej vplyv v spoločnosti. „Tvrdenie, že si osvojili kultúru smrti je prisilná káva na to, aby politici strkali hlavu do piesku. Cirkev akoby skúšala a posúvala hranice, kam až môže zájsť v raste svojho vplyvu. Pri tomto vyjadrení skúša, aký bude ohlas verejnosti, lebo pochod za život v Košiciach sa z ich pohľadu javil ako celkom úspešná akcia,“ hovorí. Rovnako, ako na podujatí v Košiciach pochodovali aj radikálne prúdy, aj tento výrok patrí podľa Koziaka k radikálnym názorom. To, že politici sa nechcú

Biskupi: Pozor na rovnosť

Začiatok adventu využila katolícka cirkev na útok proti kultúre smrti. Aktéri rodovej rovnosti ohrozujú národ a šíria sodomiu, varujú slovenskí biskupi.

V čase, keď pápež František vyzýva na otvorenú katolícku cirkev a väčšiu toleranciu, zverejnili slovenskí katolícki biskupi nové kontroverzné poslanstvo. V pastierskom liste, ktorý včera čítali v kostoloch, varovali okrem iného pred aktivistami za rodovú rovnosť. „Čakajú na vhodnú príležitosť, aby pomocou legislatívy mohli ovládnuť výchovnovzdelávací proces a vnútiť do školskej výchovy sodomskú ideológiu,“ napísali. „Dnes sa začína advent a ten je prípravou na oslavy narodenia Božieho syna, oslavy života, preto biskupi cítia povinnosť hovoriť o tejto vážnej veci práve teraz,“ povedal včera hovorca konferencie biskupov Jozef Kováčik. Matúš Demko z kresťanského portálu postoy.sk hovorí, že aj časť katolíckej verejnosti vníma list rozpačito. „Svätý Otec ani slovenskí biskupi nejdú meniť základné náboženské pravdy, zásadný rozdiel medzi nimi však je, že kým pápež vysiela pozitívne signály a povzbudivé slová, v katolíckej cirkvi na Slovensku sa hlavne karhá a tresce,“ myslí si Demko.

Michal Piško, SME 02/12/2013

k nemu vyjadrovať, biskupom len dodáva odvalu stupňovať svoje požiadavky. Podľa Koziaka hrozí, že ak vláda bude mlčať aj naďalej, najbližšie vyjadrenia cirkvi môžu byť ešte radikálnejšie. Kresťanské hodnoty a podpora cirkvi nie sú pre sociálno-demokratické strany typu Smer štandardné. Koziaka však mlčanie neprekvapuje, pretože podľa neho sa nechcú s cirkvou rozhádať. „Vzťah strany Smer ku katolíckej cirkvi je viac ako bežný štandard v iných krajinách. Ono to ani nemusí byť zlé, lebo politická strana so šikovným vedením si potrebuje nakloniť vplyvné skupiny v štáte, medzi ktoré katolícka cirkev určite patrí. No tu už ide o to, do akej miery je ochotná robiť ústupky vo vlastnej agende,“ vysvetľuje Koziak.

Lucia Krbatová
Pravda 30/11/2013

Cirkev cíti ohrozenie kultúrou smrti

Rodová rovnosť je „sodomska ideológia“, tvrdia biskupi. Varujú pred ňou politikov, médiá aj učiteľov

V prvú adventnú nedeľu sa v kostoloch čítal list s neobvykle ostrým jazykom.

Slovenskí katolícki biskupi kritizujú politikov. Nie však pre pomery, ktoré vyniesli extrémistu Mariana Kotlebu do kresla ústavného činiteľa, ale pre slabú podporu rodiny. V pastierskom liste, ktorý včera kňazi čítali v kostoloch po celej krajine, politikom vyčítali nevšímavosť voči košickému pochodu za život. „K tejto výzve sa postavili dosť nevšímavo, čo naznačuje, že si už osvojili kultúru smrti, lebo jej aktérom naďalej dávajú veľký priestor a značnú podporu,“ napísali biskupi. Kultúru smrti podľa nich šíria cez politikov a médiá ľudia presadzujúci myšlienky rodovej rovnosti. „Chcú nás presvedčiť, že nikto z nás nejestvuje od prirodzenosti ako muž a ako žena, chcú zobrať mužovi právo na identitu muža a žene právo na identitu ženy a rodine právo na identitu rodiny, aby sa už muž necítil ako muž a žena ako žena,“ znelo v kostoloch. „Na roveň manželstva chcú presadiť aj spoločenstvo dvoch mužov či dvoch žien. Tak vzniká sodomský paškvil odporujúci Božej vôli a pripravujúci Boží trest.“

V konfrontačnom tóne

Minister sociálnych vecí a rodiny Ján Richter nesúhlasí, že by vláda pomáhala šíriť kultúru smrti a s cirkvou je pripravený komunikovať. „Presadzovanie rodovej rovnosti je zamerané na presadzovanie práv žien v oblasti ich odmeňovania, ako aj zladenia pracovného a rodinného života,“ tvrdí. Konfrontačný tón pastierskeho listu zaskočil aj niektorých veriacich. „Na sociálnych sieťach to bolo dosť rozporuplné, časť ľudí ho vnímala ako trápny, na druhej strane boli veriaci, ktorí ho preberali a pripomínali myšlienky z neho,“ hovorí Matúš Demko z kresťanského portálu postoy.sk. Znenie listu prekvapilo aj viacerých kňazov. Jeden z nich na Facebooku napísal, že pastiersky list je premámenou šancou. „Neviem síce, kto už roky tie pastierske listy píše, ale je to veľká katastrofa. Žiaľ, oni nevedia, že my čítame noviny aj pozeráme televíziu a fičíme na internete.“ Pripomenul aj slová pápeža Františka, podľa ktorého sa homílie majú vyhýbať moralizovaniu a namiesto negatív majú ponúkať ná-

dej. Hovorca KBS Jozef Kováčik reaguje, že posolstvá pápeža sa cez médiá dostávajú k ľuďom veľmi selektívne. „Pozrite si, čo Svätý Otec hovoril o nemožnosti inak sa postaviť k otázkam kultúry života na Námestí svätého Petra, keď sa stretol s rodinami,“ vyzýva. Kňaz Marián Prachár z Rusoviec hovorí, že s takou interpretáciou rodovej rovnosti, ktorá by popierala identitu pohlaví, sa nestretol. „Ak by niekto postavil otázku tak, že treba zrušiť tradičnú rodinu alebo postaviť homosexuálov na roveň normálnej rodiny, som proti,“ hovorí. „Ale aj inak orientovaných ľudí treba rešpektovať a takisto sa treba snažiť, aby ženy aj muži mohli vykonávať povolania podľa svojich schopností,“ dodáva.

Rovnosť nie je proti rodine

Aktivistka Oľga Pietruchovejá, ktorá pracuje na ministerstve sociálnych vecí a rodiny, presvedča, že idey rodovej rovnosti rodinu neohrozujú. „Ukazuje sa, že v krajinách, kde je vyšší stupeň rodovej rovnosti a vyššie zastúpenie žien v politike, ako sú škandinávske krajiny či Francúzsko, sú lepšie služby na zosúladienie rodinného a pracovného života a aj vyššia pôrodnosť.“ Podpredseda vlády a predseda Rady pre ľudské práva, menšiny a rodovú rovnosť Miroslav Lajčák reagoval, že „v demokratickej spoločnosti má každý právo na názor, aj v situáciách, v ktorých máme na veci odlišný názor.“ Biskupi v liste varovali aj pred tým, že na šírenie kultúry smrti a psychické mrzačenie detí môžu byť zneužití učelia. Alena Petáková zo Združenia samosprávnych škôl pripúšťa, že pedagógovia musia čoraz častejšie riešiť ťažkosti detí, ktoré pochádzajú z problémových rodín. „Učiteľom však nie je vnucovaná žiadna ideológia, nič také sme zatiaľ nepocítili,“ tvrdí.

Z listu slovenských biskupov: „Aktivisti „rodovej rovnosti“ sa nevzdávajú, ale čakajú na vhodnú príležitosť, aby mohli (...) vnútiť túto „sodomskú ideológiu“ do školskej výchovy. Kultúra smrti ohrozuje existenciu národa.“

Z listu pápeža: „Kto káže, nech hovorí k srdciam a vyhýba sa moralizmu. Kázne nech ponúkajú vždy nádej a nezanechávajú väzňov negativity. (...) Cirkev je otcovským domom, kde je miesto pre každého.“

Michal Piško, SME 02/12/2013

Aktivistka vidí v liste

biskupov poplašnú správu

Za šokujúci označila podpredsedníčka vládneho výboru pre rodovú rovnosť a aktivistka Adriana Mesochoritisová pastiersky list Konferencie biskupov Slovenska. Podľa nej list, ktorý sa čítal cez víkend v katolíckych kostoloch, možno považovať za šírenie poplašnej správy. Biskupi v ňom upozorňovali na hrozbu šíriacej sa ideológie rodovej rovnosti. Mesochoritisová zaráža, že také posolstvo priniesla cirkev, ktorá hlása toleranciu, lásku a hovorí o ľudskej dôstojnosti. „Je absolútne neprípustné, aby biskupi nazývali aktivistov za stúpcov kultúry smrti,“ hovorí s tým, že kultúru smrti šíрили nacisti. Biskupi týmto listom idú podľa občianskej aktivistky proti pápežovi Františkovi a polarizujú spoločnosť. Podľa nej rodová rovnosť nie je šírením ideológie, je to legitímny politický koncept, ktorý v rámci Európskej únie vytvára aj Slovensko. Nie je to teda niečo neprirodzené, čo nám chce ktosi nanútiť, vysvetľuje. Mesochoritisová dodáva, že aktivisti bojujúci za rovnoprávnosť nie sú ani proti rodine. Presadzovanie rodovej rovnosti nie je novou témou a jej zoficiálnenie siaha do roku 1995. Tón pastierskeho listu je podľa šéfa občianskeho združenia Inakosť Martina Macka nepochopiteľný. Macko z iniciatívy bojujúcej za práva sexuálnych menšín hovorí, že taký útok na určitú skupinu ľudí zo strany cirkvi sa naposledy stal v časoch vojnového slovenského štátu. Aj samotný list podľa neho pripomína skôr vyhlásenie vojny ako prípravu na sviatky pokoja a mieru. Z politikov list biskupov ocenil predseda KDĽH Ján Figel'. Podľa neho môže pomôcť pri úsilí o obnovu pravých hodnôt a správne chápanie základných ľudských práv a tým aj posilnenie etiky a zodpovednej slobody. Figel' je rád, že sa slovenskí katolícki biskupi otvorene a jasne vyjadrili. Podľa biskupov aktivisti rodovej rovnosti sa nevzdávajú, ale čakajú na vhodnú príležitosť, aby pomocou legislatívy mohli ovládnuť výchovno-vzdelávací proces a vnútiť túto „sodomskú ideológiu“ do školskej i predškolskej výchovy. „Náš hlas pri akýchkoľvek voľbách môže dostať len ten kandidát, ktorý odmieta kultúru smrti. Opačným postojom by sme znevážili tých našich predkov, ktorí kládli svoje životy za dobro vlasti,“ píše sa v pastierskom liste. (sita,su), Pravda 03/12/2013

Neoficiálny bojkot

Zdá sa, že charitatívne organizácie, ktoré spravuje katolícka cirkev neoficiálne, bojkotujú ponúkanú pomoc od Róberta Bezáka. Ten im chcel venovať výnos z predaja svojej novej knihy. Dnes je už isté, že pôjde o desaťtisíce eur.

Róbert Bezák si dal podmienku. Peniaze z výnosu jeho knižky pôjdu na charitu, ale na charitu, ktorú spravuje cirkev.

Stanovisko

Róbert Bezák, emeritný arcibiskup: „Verím, že sa nájde taká, ktorá dar prijme a nebude mať na zreteli moju kauzu.“

Rado Igaz, redaktor: „Lenže už jeho prvý pokus v charite v Žakovciach pod Tatrami nevyšiel. Pomoc zadržal šéf spišskej diecézy Štefan Sečka.“

Stanovisko

Biskupský úrad, spišská diecéza: „V tomto prípade platí morálny princíp: Účel neposväčuje prostriedky. Preto ich peniaze prijať nemôžeme.“

Rado Igaz, redaktor: „Podľa našich informácií peniaze od Róberta Bezáka sú napríklad bez šance v Slovenskej katolíckej charite. Kto by o tom v konečnom dôsledku rozhodol?“

Radovan Gumulák, generálny sekretár Slovenskej katolíckej charity: „Rozhodovala by o tom určite rada charity, ktorá je najvyšším orgánom na čele s prezidentom charity.“

Rado Igaz, redaktor: „A kto je prezidentom?“

Radovan Gumulák, generálny sekretár Slovenskej katolíckej charity: „Monsignor Štefan Sečka.“

Rado Igaz, redaktor: „Teda ten istý už spomínaný spišský biskup, ktorý to pred pár dňami už zadržal v Žakovciach. Róbert Bezák však môže mať problém s umiestnením svojich peňazí nielen v katolíckych charitatívnych organizáciách. Napríklad od centra Depaul, najväčšieho centra na pomoc bezdomovcom na Slovensku by sa dalo očakávať, že pri prípadnej ponuke daru desaťtisícov eur ho bez váhania zoberú.“

Marián Gliganič, Depaul Slovensko: „Vzhľadom na to, že je to široko medializovaná téma, potrebujeme stanovisko správnej rady.“

Rado Igaz, redaktor: „A hoci je Depaul svätská mimovládka, pred-

Sobáše rozdelili Chorvátov

Za „smutný a nezmyselný“ označil chorvátsky premiér Zoran Milanović plebiscit, ktorý včera ústavnou poistkou znemožnil budúcu legalizáciu manželstiev homosexuálov. Liberáli v ňom podľa predbežných odhadov podľahli konzervatívcovi v pomere približne jeden ku dvom. „To, o čom rozhodujeme dnes, predstavuje intímny priestor každej rodiny. A do intímneho priestoru sa nevstupuje,“ povedal sociálny demokrat Milanović po odovzdaní hlasu v referende, ktoré si vynútila občianska iniciatíva V mene rodiny. „Toto je posledné referendum, ktorým väčšina berie práva menšine,“ citovala premiéra agentúra HINA. Milanović, prezident Ivo Josipović, poprední umelci, intelektuáli i mimovládne organizácie do poslednej chvíle bojovali proti presadzovanému ústavnému dodatku, ktorý má zakotviť, že „manželstvo je zväzkom medzi mužom a ženou“. Mali však prisilného protivníka: vplyvnú katolícku cirkev a dobre organizovanú sieť jej blízkych aktivistov. Tí pod petíciu za vypísanie referenda vyzbierali takmer trištvrte milióna podpisov, čo znamená, že už pred otvorením volebných miestností mali istých prinajmenšom päťtinu hlasov. O ďalšie sa zaslúžili kňazi, ktorí v prvú adventnú nedeľu vypravádzali svoje ovečky z bohoslužieb čítaním listu kardinála Josipa Bozaniča. „Nech každý s hrdosťou a radostne zakrúžkuje ZA, pretože to je odpoveď, ktorá vyjadruje našu kresťanskú vieru, ktorá chce dobro pre naše rodiny, deťom i novým generáciám. To je odpoveď, ktorá zachováva silu a krásu života v našej vlasti. Od nás sa žiada tak málo, a dôsledky sú mimoriadne veľké,“ citoval z kardinálovho listu internetový portál Glas Koncila. Ku katolíckej cirkvi sa hlási asi deväťdesiat percent Chorvátov. V minulosti jej záujmy presadzovalo dlhé roky vládnuce Chorvátske demokratické spoločenstvo - HDZ, odkedy je v opozícii, hlavnou silou

presadzujúcou konzervatívne kresťanské hodnoty sa stávajú dobre organizované siete aktivistov, pripomínajúce americké hnutie Tea Party. Šéfka iniciatívy V mene rodiny Željka Markičová ani netají, že v referende chceli konzervatívne sily ľavocentrickej vláde dať lekciu o tom, kto má v krajine väčšiu podporu. „Chceme jasne ukázať, že väčšina Chorvátov je presvedčená, že manželstvo je iba zväzkom medzi mužom a ženou a že všetky práva týkajúce sa manželstva môžu byť súčasťou zväzku medzi ženou a mužom,“ povedala pre Deutsche Welle. Vláda sa však napriek včerajšej prehre nechce vzdať svojho zámeru rozšíriť práva sexuálnych menšín. Podľa nej plebiscit, ktorý vyšiel daňových poplatníkov na šesť a štvrt milióna eur, je síce právne záväzný, ale týka sa len jedného slova. Premiér Zoran Milanović včera potvrdil, že nezávisle od výsledku referenda vláda už tento alebo budúci týždeň predloží v parlamente zákon o registrovanom partnerstve. Ten má dať párom LGBT komunity všetky práva prislúchajúce manželom s výnimkou názvu „manželstvo“ a možnosti osvojiť si deti. Predseda vlády tiež ohlásil, že ďalšie referendum, ktoré pripravuje pravica proti používaniu cyriliky vo Vukovare, kde Srbi tvoria tretinu obyvateľstva, neprejde. „Dnešné referendum je iba delostreleckou prípravou na referendum o cyrilike. Ale nech by organizátori tej akcie zozbierali akokoľvek veľa podpisov, neuspjú,“ odkázal podľa denníka Jutarnji list nacionalisticky orientovanej pravici, ktorá odmieta súhlasiť s používaním srbského jazyka v úradnom styku v meste na Dunaji, ktoré počas vojny za nezávislosť Chorvátska brutálne dobyli Srbi.

Lesbický pár sa bozkáva pred katolíckou katedrálou v Záhrebe. Chorváti včera v referende rozhodovali o ústavnom zakotvení zásady, že „manželstvo je zväzkom medzi mužom a ženou“.

sedom správnej rady je miestny katolícky farár.“

Marián Gliganič, Depaul Slovensko: „Správna rada je najvyšší orgán, ktorý rozhoduje.“

Rado Igaz, redaktor: „Hovorca Konferencie biskupov Slovenska na otázku, či existuje organizovaný boj-

kot peňazí z Bezákovskej knihy, priamo neodpovedal.“

Jozef Kováčik, hovorca KBS: „Aby aj zostala pri svojom tvrdení, že nepovažuje za správne využívať službu médií na komunikáciu s emeritným otcom arcibiskupom.“

Markíza, 02/12/2013

Nie namiesto, len aj

Pastiersky list biskupov vytvára imaginárneho nepriateľa a vymýšľa si preňho absurdné názory.

Fakty ani zdravý rozum na fanatikov neplatia, takže je zbytočné poukazovať na to, že pôrodnosť v európskych krajinách rozhodne nie je zákonite nižšia tam, kde sú povolené registrované sobáše. Ak nízka pôrodnosť cirkvi trápi (čo je samo osebe v poriadku, mala by nás trápiť všetkých), musí pri nej bojovať inak než šírením nenávisť voči homosexuálom či liberálom. Napríklad pomáhať vytvárať podmienky, v ktorých aj deti z neúplných rodín budú môcť žiť plnohodnotný život a budú z nich môcť vyrásť slušní vzdelaní ľudia. To však predpokladá, že si sama najprv prizná realitu a nebude sa ju naopak snažiť zakrývať i prerábaním šlabikárov. Rovnako zbytočné je poukazovať na to, že ak niekde naozaj existuje niečo ako „kultúra smrti“, je to skôr na katolíckom juhu Európy než na jej severe. Vôbec najsilnejšia je asi v Latinskej Amerike, i vďaka prežívajúcemu vplyvu predkresťanských kultov. Cirkvi to evidentne neprekáža, naopak si tamojšiu často morbidnú zbožnosť v porovnaní so „skazenou“ Európou pochvaľuje. Zmysel má diskutovať len s ľuďmi s otvorenou myslou. Tých druhých poznáte i podľa toho, že sa snažia verejnú debatu zmanipulovať či skôr zahlušiť tým, že jej vnútna vymyslené východiskové pozície a boj proti imaginárnemu nepriateľovi. Inak povedané, snažia sa vzbudiť falošný dojem, že druhá strana zastáva iné stanoviská než v skutočnosti, že zastáva absurdné názory, ktoré potom môžu víťazne poprieť. Robí to napríklad pastiersky list slovenských biskupov, keď sa napríklad tvári, že tu chcú rôzne silné loby zničiť tradičnú rodinu tým, že ju nahradia registrovaným partnerstvom a že chcú umelo šíriť homosexualitu. Je to manipulácia založená na tom, že „namiesto“ zamieňa s „aj“ a tvári sa, že ide o hru s nulovým súčtom, o buď-alebo. Ak tu však nejaký silný tlak je, tak len na to, aby mohli okrem ľudí zodpovedajúcich cirkevným predstavám slobodne žiť aj iní a aby sa nemuseli jednostran-

ne prispôsobovať tým prvým. Pritom tu nechcú byť namiesto tých prvých, ale len vedľa nich. O nič iné v drvivej väčšine prípadov nejde a tvrdiť niečo iné je hrubé zavádzanie. Homosexuáli sú len špička ľadovca, autorom listu prekážajú všetci mimo ich košiara. Pochopiť rozdiel medzi namiesto a aj je pritom rozdielom medzi toleranciou, schopnou zniesť rôznorodosť a slobodu voľby, a fanatizmom, ktorý sa rôznorodosť bojí. Najmä preto, lebo si sám neverí, že by si tí ostatní v slobodnej voľbe vybrali jeho. A to je základný problém autorov

listu. Pápež František sa snaží vrátiť univerzálnej katolíckej cirkvi dôveryhodnosť a súcitu, a preto od neho znejú vierohodnejšie aj obavy, že občas dochádza k utlačaniu kresťanov (má pravdu, militantní fanatici sú na každej strane). Namiesto toho, aby bránil možnosti voľby, snaží sa skôr o to, aby sám ponúkol dôveryhodnú alternatívu. Autori listu sa však o nič okrem zastrašovania a manipulovania nesažia. A toho jediného, ktorý na to išiel inak, spomedzi seba vyštvali. Peter Morvaj, SME 03/12/2013

komentár Keď rozum mlčí

Človek je slobodný myslieť si o svete, o hmote a o duchu, čo len chce. Keď sa však spoločnosť takto slobodných ľudí ako celok prestane riadiť rozumom, je zarobené na kopu nešťastia. Koľkokrát sa o tom musíme presvedčiť na vlastnej koži? Aký to má súvis s pastierskym listom Konferencie biskupov? Spravodajská televízia urobí rozhovor so županom BBSK, aby vraj zachovala objektivitu. Každá zmienka o jeho iracionálnych a nebezpečných názoroch je okamžite zahratá do autu, ako patriaca „do inej debaty“. Do akej inej debaty? Do tej, v ktorej sa raz budú rátať obeť?! Čo to má spoločné s prejavmi biskupov Slovenska? V hlavnom meste nášho štátu sa každý druhý deň pred Prezidentským palácom stretáva nová generácia revolucionárov. Idú si vraj zobrať späť svoju krajinu. A človek loví v pamäti, kedy v histórii táto krajina patrila psychopatovi túžiacim po krvi, obetiam celej plejády konšpiračných teórií a ľudovým vodcom, ktorí si vymýšľajú neexistujúce články ústavy, aby nimi zdôvodňovali zmätok vo svojich frustrovaných hlavách. Prirodzene, odpoveď existuje: v histórii boli také obdobia. Znalosť tejto odpovede však nie je nijako povzbudzujúca, práve naopak. Má to niečo s cirkevnou vrchnosťou? Má, pravdaže, má. Nič nové pod slnkom. Keď nacisti v 30. rokoch pálili knihy, nebolo to len pre „nečistý“ pôvod ich autorov. Mal to byť rituálny koniec éry rozumu. Malo to byť víťazstvo éry náhlych vnuknutí, vyššej prozreteľnosti a intuície budúceho nadčloveka nad érou „nízkych rás“. Myslíte si, že vte-

dajšiemu Vatikánu, ktorý mal s Treťou ríšou konkordát, nejako zvlášť prekážali výpravy nacistov za nadčlovekom do Tibetu, ich skúmanie, či Zem nie je náhodou dutinou v guľi, alebo teória, podľa ktorej náš Mesiac je už tretí či štvrtý v poradí a je súčasťou kozmického boja „ohňa a ľadu“? Ani náhodou. Šibnuté a iracionálne povery sú tu predsa pre plebs. Majitelia moci stoja nad nimi a vždy sa dohodnú. To, čo na začiatku tohtoročného adventu hlásajú slovenskí biskupi, nie je víťazstvo ducha nad hmotou, ale predsudkov nad rozumom. Víťazstvo fanatizmu nad vierou v dobro a v spolupatričnosť ľudí. V tomto sú však naši biskupi na pulze času, ktorý charakterizuje zvyšujúca sa nedôvera k rozumu a nástup iracionálneho príklonu ľudí k všetkému, čo je exotické, neobyčajné, neveriteľné. A všadeprítomný hlboký strach. Ani takýto „Vek Vodnára“ pravdaže nie je ničím novým pod slnkom. Prichádza a odchádza ako vlny v krízových obdobiach. Lenže nikto vopred nezaručí, či tá terajšia vlna bude mať napríklad veselú podobu 60. rokov, alebo či nevyústi skôr do temných povier nacistizmu 30. rokov. Čo myslíte, čo sa zatiaľ javí ako pravdepodobnejšie? Keď biskupi píšú, že ak má mať nejaký politik ich podporu, musí zdieľať ich nenávisť k ľuďom, ktorí si neželajú, aby sa cirkev montovala do svetského štátu, sú nebezpečne blízko k tomu, aby aj im napokon k spokojnosti stačilo, keď si vrahovia detí opášu čierne košeľe opaskom s prackou, ktorá hlása: Gott mit uns.

Peter Javůrek, Pravda 02/12/2013

Toto rozdávať veriacim!

Šokujúci list z bratislavského kostola:

Na pondelkovej omši sa v kostole sv. Arnolda Janssen v Petržalke zjavil vskutku zvláštny list. Je pod ním podpísaná čestná predsedníčka miestneho odboru Matice slovenskej Eva Kristínová. Vyjadruje sa k dokumentu o ľudských právach z dielne ministerstva zahraničných vecí. Obáva sa vzniku občianskej vojny medzi Slovákami a ministra vyzýva, aby si v tejto oblasti vzal príklad z ruského prezidenta Vladimira Putina.

Po pastierskom liste biskupov, ktorý rozdelil Slovensko, je tu ďalšie pokračovanie. V petržalskom kostole bol na stolíku položený ďalší list, ktorý sa venuje Stratégii ochrany a podpory ľudských práv. Nachádzajú sa v ňom obvinenia z podpory sexuálnych úchyliet v európskych krajinách. Páter Jozef Strečka sa k listu v jeho chráme nevyjadril a po krátkom rozhovore Nový Čas odkázal na Konferenciu biskupov Slovenska. Tá sa do uzávierky nevyjadrila. Autorka listu apeluje na šéfa diplomacie, aby prehodnotil najmä otázku práv inak sexuálne orientovaných ľudí. Podľa nej pod vplyvom západných kultúr majú z detí u nás vyrastať nešťastné a chladné bytosti, čo sa podpíše pod rozklad rodiny. „Fakt, že niektoré prvky diskusie k Stratégii vykazujú neklamné znaky intolerancie, je argumentom potvrdzujúcim správnosť myšlienky túto stratégiu vypracovať,“ znela odpoveď z ministerstva zahraničných vecí, ktorému bol list adresovaný.

OBVINENIA, KTORÉ SA OBJAVILI V LISTE:

Tolerovanie incestu v Nórsku a tamojšia prax pedofilného zneužívania detí vo vlastných rodinách.

Britský citovo chladný odchov detí, kde sa vysoko spoločensky cení dávať deti od 8 rokov na výchovu do internátnych škôl.

Sexuálnu výchovu zavedenú do škôl dokonca aj škôlok v mnohých západných štátoch.

Nemecké úvahy o odporúčaní

Verný syn cirkvi

Hlas veriacich pri voľbách môže dostať len kandidát odmietajúci kultúru smrti, píše v liste slovenskí katolícki biskupi. Vynechajme skúmanie ideologických hesiel ako „kultúra smrti“, myšlienkovu rovnako náročných ako „triedny boj“ a použiteľných pri každej príležitosti. Pozrime sa radšej, kto zo slovenských politikov si podľa cirkevných papalášov podporu veriacich zaslúži. Určite KDH, veľká časť Smeru, ktorý má v tomto ohľade veľmi ďaleko od európskej ľavice, a zopár zblúdilých striel z OĽaNO. Vôbec najlepšie dokonca viac než KDH - však požiadavkám listu zodpovedá nový banskobystrický župan. Aj Kotleba prichádza s víziou zániku slovenského národa ohrozeného inakosťou, cudzími, menšinami. Ľudské práva, rovnoprávnosť etnických a iných menšín označuje len za podvod a súčasť útoku na tradičné hodnoty. Šíri sprisahanecké teórie, ako sa nás tieto menšiny podly-

mi spôsobmi snažia ovládnuť a zničiť, ako im v tom pomáhajú médiá ignorujúce naopak ľudí tých správnych názorov. Tiež má problém s Európou. A zároveň je presvedčený, že sú tie jeho názory posvätené zhora a mali by byť pre každého povinné. Kým evanjelická cirkev vyhlásila po zvolení fašizoidného župana, že akákoľvek „ideológia a politika založená na rasovej, národnej, triednej či náboženskej nenávisti je neprijateľná a nezlučiteľná s kresťanskou náukou“, katolícka sa vydala skôr opačnou cestou. Nepodporila síce priamo Kotlebove názory a ciele, pomáha však účinne vytvárať mentálne ovzdušie, ktoré umožnilo Kotlebov úspech a legitimizuje jeho spôsob uvažovania. Kotlebove názory sú vo svojej podstate šírením nenávisti a intolerancie. Rovnako ako, žiaľ, aj posledný list biskupov.

Peter Morvay, SME 02/12/2013

Ad.: Verný syn cirkvi (2. 12.)

Konferencia biskupov Slovenska sa zásadne ohradzuje proti tvrdeniu, že svojim pastierskym listom šíri nenávisť alebo „pomáha účinne vytvárať mentálne ovzdušie, ktoré umožnilo Kotlebov úspech a legitimizuje jeho spôsob uvažovania“. Katolícka cirkev dlhodobo odmieta šírenie nenávisti voči komukoľvek. Spomeniem posledné dva príklady. Predseda Konferencie biskupov Slovenska, Mons. S. Zvolenský vo svojej výzve pred Národným pochodom za život 19. 9. vyhlásil: „Konferencia biskupov Slovenska sa dištancuje od akýchkoľvek prejavov náboženskej a rasovej neznášanlivosti a od prejavov nenávisti voči akejkoľvek skupine obyvateľstva.“ Rovnako vo svojom príhovore pri spomienke na obeť holokaustu 9. 9. povedal tieto slová: „Uvažovanie nad minulosťou nám pripomína, aké je dôležité prevziať zodpovednosť za slová a skutky, účinkovanie vo verejnom živote, za gestá,

ktoré vytvárajú spoločenskú atmosféru a verejnú mienku. Rovnako nám hovorí, aké je nebezpečné interpretovať zlú sociálnu či kultúrnu situáciu skratkami, ktoré sa končia biľagovaním nejakej spoločenskej skupiny či vytvorením zoznamu nepriateľov. Nikdy nesmieme konať tak, aby sme voči iným ľuďom vyvolali nenávisť, lebo od nenávisti k násiliju je veľmi blízko.“ Katolícka cirkev na Slovensku má na základe skúsenosti zo zahraničia reálne obavy zo šírenia ideológie rodovej rovnosti a presadzovania údajných práv neheterosexuálnych menšín. Úlohou pastierskeho listu bolo upozorniť na to. Konferencia biskupov Slovenska je pripravená diskutovať so všetkými ľuďmi dobrej vôle, ktorí sa usilujú o ochranu nenarodeného života, ľudskej dôstojnosti a o ochranu manželstva a rodiny.

**Anton Ziolkovský
výkonný sekretár KBS
SME 04/12/2013**

sledovania pornografických filmov ako vhodnej súčasťi výchovy a vzdelávania detí.

Trendy z viacerých západných štátov, po homosexualite tolero-

vať aj pedofiliu, zoofiliu a ďalšie netradičné správanie.

Pod listom je podpísaná Eva Kristínová.

**Martin Čeliga
Nový Čas 04/12/2013**

Cirkev sa obáva úpadku rodiny

Zväzky homosexuálov prirovnáva KBS k rakovine

Začalo sa to v Dánsku v roku 1989, dnes môžu páry rovnakého pohlavia uzavrieť zväzok v 16 krajinách Únie. U nás prevládajú obavy.

Stúpenci kultúry smrti chcú na roveň manželstva presadiť aj spoločenstvo dvoch mužov či dvoch žien, hrozili cez víkend v pastierskom liste slovenskí biskupi. „Predstavitelia mnohých krajín týmto aktérom kultúry smrti z nepochopiteľných dôvodov ponížujúco podliezajú cez zákonodarstvo,“ čítali kňazi z listu v kostoloch po celej krajine. Prvé nebezpečenstvo vidia už aj u nás. O potrebe prijať legislatívu, ktorá by riešila vzťahy ľudí rovnakého pohlavia, sa píše v pripravovanej vládnej stratégii ľudských práv, ktorá sa stretla s odporom konzervatívnejšej časti spoločnosti.

Tradicia pôrodnosť nedrží

Hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik tvrdí, že snahy o legalizáciu homosexuálnych zväzkov ohrozujú tradičnú rodinu. „Ak spoločnosť rezignuje z toho, čo je pre ňu a pre jej budúcnosť výhodné, nastáva rozklad. Ak sa nakazí jedna bunka, rakovina sa šíri radikálne ďalej,“ vraví. Sociologička Inštitútu pre výskum práce a rodiny Sylvia Porubánová oponuje, že v krajinách s legálnymi zväzkami homosexuálov sa dobre darí aj tradičným rodinám. Z desiatky krajín s najvyššou pôrodnosťou v Európskej únii až deväť uznáva registrované partnerstvá či manželstvá homosexuálnych párov. Uzatvárať ich môžu až v 16 krajinách Európskej únie vrátane katolíckeho Írska či Španielska. Konzervatívne Taliansko či Poľsko patria naopak ku krajinám, kde na jednu ženu pripadá najmenej detí. „V krajinách, kde sú politiky nastavené liberálnejšie k neheterosexuálnym menšinám, sú zväčša aj veľmi priateľské politiky k zosúladovaniu pracovného a rodinného života a skorému návratu žien do práce po materskej dovolenke,“ hovorí sociologička. „Práve v týchto krajinách majú ľudia ochotu mať viac detí a mať ich za sebou.“

Obavy o deti

Kováčik si myslí, že na podobné závery je priskoro. „Potrebný je pohľad na desať až pätnásť rokov dopredu, nie zo dňa na deň,“ mieni. Za riziko považuje najmä to, že v mnohých krajinách po legalizácii registrovaných partnerstiev otvorili aj otázku adopcií detí homosexuálnymi párami. Porubánová upozorňuje, že bez ohľadu na to, či to umožňuje legislatíva, v každej krajine žije množstvo ľudí rovnakého pohlavia spolu už dlhé roky a časť z nich vychováva aj deti. Takéto páry sú aj u nás, vlni to, že s partnerkou vychováva dieťa, zverejnila napríklad bývalá poslankyňa Smeru Edita Angyalová. „Neexistuje žiadny preukázaný vplyv na to, že by to ohrozovalo tradičnú rodinu,“ mieni Porubánová.

Výskumy len z exportu

Poslanec OĽaNO, evanjelizátor Branislav Škripek nesúhlasí. „Ak by sme pripustili, že budeme deťom vysvetľovať, že je úplne jedno, s kým žijú, či s mužom, alebo so ženou, a nech si vyberú, aký typ rodiny chcú, tak ich to môže deformovať,“ myslí si. „To sa ešte len musí preukázať výskumami, či deti vychovávané v nie tradičných rodinách sú tak dobre vychovávané, ako sme na to zvyknutí po stáročia,“ tvrdí. V zahraničí takéto výskumy robia už 25 rokov. V októbri o nich prišla prednášať do Slovenskej akadémie vied psychologička Henny Bos z Amsterdamskej univerzity, ktorá sleduje vývoj sto detí v gejských a lesbických rodinách už od roku 2000. „Nezistili sme žiadne rozdiely v kvalite ich psychologického dozrievania v porovnaní s deťmi v heterosexuálnych rodinách, naopak, tieto deti vykazujú menšiu mieru sociálnej agresivity,“ tvrdí. Problémy, s ktorými deti musia bojovať, vyplývajú podľa nej najmä z reakcií ich vrstovníkov. „Neprekvapuje, že deti, ktoré sa stretli v škole s nepriateľskou reakciou, majú aj vyššiu mieru problematického správania,“ povedala. Na Slovensku podobné výskumy chýbajú.

Michal Piško
SME 03/12/2013

Cirkevné kauzy na Slovensku

Bezák Najmladší slovenský arcibiskup Róbert Bezák bol z tejto pozície v Trnavskej arcidiecéze odvolaný v roku 2012. Cirkev svoje rozhodnutie okomentovala kontroverznými dôvodmi, čo vyvolalo vlnu nepokoja u veriacich.

Iron Maiden Proti koncertu skupiny Iron Maiden sa v lete 2013 vyjadrili piešťanskí kňazi, podľa ktorých môže mať zlý vplyv na psychiku mladých ľudí.

Obťažovanie Podľa polície mal kňaz Pavol z okolia Zlatých Moraviec dva roky zneužívať dievčatko (12). Duchovný sa zatiaľ priznal k hladkaniu maloletej a písaniu esemesiek. Biskup ho z jeho funkcie odvolal.

Kondómy Tesco v Ivanke pri Dunaji pri Bratislave nemôže predávať prezervatívy. Zakázala mu to cirkev, keďže jeho obchod stojí na jej pozemku. Okrem toho si v ňom v nedeľu nič nekúpíte, keďže je vždy zatvorené.

Sokol Emeritný arcibiskup Ján Sokol čelí už roky obvineniam zo zlého financovania Trnavskej arcidiecézy. O nečestných praktikách informoval aj Bezák vo svojej knihe. Podľa TA3 skončilo mimo účtovníctva viac ako 20 miliónov eur

Mejkap Pred dvoma rokmi dala učiteľka facku žiačke 7. ročníka Základnej školy sv. Jozefa v Novom Meste nad Váhom. Nepáčil sa jej mejkap dievčaťa. Podľa riaditeľky školy konala učiteľka len v sebaobrane.

Nový Čas 03/12/2013

Benjamin Netanjahu navštívil Rím

Rokovania s Teheránom o iránskom jadrovom programe sú historický omyl, vyhlásil to izraelský premiér Benjamin Netanjahu počas návštevy Ríma. O probléme najprv rokoval s talianskym premiérom Enricom Lettom, neskôr sa stretol aj s pápežom Františkom. Otvoril témy, ako postavenie katolíckej cirkvi v Izraeli, a diskutovali aj o budúročnej pápežovej ceste na Blízky východ. STV1, 02/12/2013

Dopad pastierskeho listu

Takýto pastiersky list biskupov sme na Slovensku ešte nemali. V nedeľu v ňom mimoriadne rázne vystúpili proti témam, ako práva homosexuálov, či rodová rovnosť. Otázne ale je, aký bude mať názor biskupov, ktorý sa čítal vo všetkých katolíckych kostoloch na Slovensku, dopad na celú spoločnosť.

Rado Igaz, redaktor: „Teoreticky by mal mať názor otcov biskupov na Slovensku mimoriadny význam. Veď podľa posledného sčítania sa k rímskokatolíckej cirkvi hlási až šesťdesiatdva percent ľudí. Aká je však realita? Berú na dnešnom Slovensku aj veriaci ľudia skutočne názor biskupov vážne?“

Imrich Gazda, cirkevný analytik: „Zvonku to tak možno nevyzerá, ale dovnútra cirkvi majú pastierske listy stále svoju váhu. Možno nie takú, ako v minulosti, ale časť veriacich stále pozorne vníma hlas biskupov.“

(Začiatok archívneho záznamu, TN 1.12.2013)

Kňaz: „Vzniká akýsi sodomský paškvil, odporujúci Božej vôli a pripravujúci Boží trest.“

Veriaci: „Ja si myslím, že je to všetko pravda, čo tam bolo povedané.“

Jozef Kováčik, hovorca katolíckej cirkvi: „Žijeme v dobe, ak by takéto slová nepadli zo strany tých, ktorí ich majú hovoriť, tak by hovorili kamene.“

(Koniec archívneho záznamu, TN 1.12.2013)

Rado Igaz, redaktor: „Podľa teológa Miroslava Kocúra sú však slovenskí biskupi raritou aj v rámci katolíckej cirkvi a v žiadnej inej krajine by biskupi podobný list nevydali.“

Miroslav Kocúr, teológ: „Nezodpovedná súčasnej úrovni reflexie ani v rámci katolíckej teológie, pretože tam, kde sa teológia študuje ako otvorená veda a nie len ako ideologická výbava ľudského kruhu fanatikov, tak tam vieme, že na niektoré otázky ešte odpovede nemáme.“

(Začiatok archívneho záznamu, TN 1.12.2013)

Kňaz: „A témy kultúry smrti

Cirkev straší ľudí Božím trestom a smrťou!

Pastiersky list od biskupov rozhádal

Podporujú ho i zatracujú! Počas nedeľňajších bohoslužieb prečítali kňazi v kostoloch po celom Slovensku list od biskupov. Posolstvo duchovných vyvolalo rozporné reakcie v táboroch veriacich i neveriacich. Zatiaľ čo časť z nich stojí za biskupmi, iní sa proti listu ohradili. Cirkev v liste opakovane píše o kultúre smrti a Božom treste, ktorý má nastať kvôli presadzovaniu spoločenstva homosexuálov.

Slovenskí biskupi v pastierskom liste ostro zaútočili na politiku rodovej rovnosti a homosexuálne orientovaných osôb. „Rodina nemusí prežiť v Európe. Človek ju môže veľmi zmrzačiť a toto sa deje. Aktéri kultúry smrti chcú zobrať mužovi právo na identitu muža a žene právo na identitu ženy a rodine právo na identitu rodiny (...),“ uvádza sa v liste. Spojenie kultúra smrti sa na dvoch stranách objavuje až jedenásťkrát a podľa posolstva sa aktivisti rodovej rovnosti snažia o vnútenie sodomskej ideológie do školskej výchovy. Hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik tvrdí, že biskupi zvolili odvážny tón, no reakcie veriacich sú súhlasné. „Absolútna väčšina ohlasov, ktoré máme k dispozícii, je pozitívna. Je logické, že ak hovoríme o hodnotách a úcte voči životu od prirodzeného počatia až po smrť, nemôžeme vylúčiť ani negatívne reakcie od ľudí, ktorí sa s touto úctou nestotožňujú,“ vyjadril sa Kováčik. Najužitočnejší tón použili biskupi pri označení spoločenstva muža s mužom, či ženy so ženou, ktorý označili za „sodomský

paškvil“, ktorý speje k Božiemu trestu. Vyjadrenia pobúrili hlavne homosexuálov, ktorí sa proti nemu ohradili. „Nemám slov. Dúfam, že si mnoho veriacich povie, že toto nie je ich list. Odo mňa, ako údajného predstaviteľa tejto „kultúry smrti“, to asi ťažko prijmú. Sťažujú život i veriacim, keďže namiesto „miluj bližneho svojho“ nastoľujú kultúru nenávisť,“ povedal riaditeľ košického Dúhového PRIDEu Róbert Furiel. Aktivista vyzdvihol na druhej strane rétoriku pápeža Františka, ktorý podľa Furiela ukazuje ľudskejšiu tvár cirkvi.

Odborný pohľad na celú situáciu priniesol aj teológ a cirkevný analytik Miroslav Kocúr. Pastierske listy sú podľa neho náplňou práce biskupov, no pri poslednom liste vidí zlyhanie v komunikácii. „Keď biskupi pristúpia k téme spoločenského problému jednostranne a ideologicky, pejoratívne označujú iné názorové skupiny a neberú do úvahy názory veriacich, ktoré môžu byť iné, je to pomerne nešťastné. V tomto kontexte sa mi zdá takýto pastiersky list na úvod adventu v dialógu so spoločnosťou ako krok vedľa,“ uzavrel Kocúr.

David Púchovský
Nový Čas 03/12/2013

Pastiersky list od biskupov sa prostredníctvom bohoslužieb dostal k veriacim na celom Slovensku.

11x kultúra smrti
vzbura proti Stvoriteľovi
zánik národa
sodomská ideológia
sodomský paškvil
rodina nemusí prežiť

používajú na jej presadenie značne prešpekulované metódy.“

(Koniec archívneho záznamu, TN 1.12.2013)

Marián Leško, publicista: „Tento list je naozaj konfrontačný a nepriateľský a nemyslím si, že by sa všetci členovia cirkvi s týmto stotožňovali.“

Rado Igaz, redaktor: „Každo-

pádne Marián Leško si myslí, že dopad najnovšieho pastierskeho listu na verejnosť, či už veriacich alebo neveriacich ľudí, je značný.“

Marián Leško, publicista: „Výsledkom je ďalšie prehĺbenie priekopy v spoločnosti.“

Markíza, 03/12/2013

Súdny proces s vatikánským pokladníkom

Korupcia a pranie špinavých peňazí - to sú obvinenia, ktoré dostali pred súd vatikánskeho pokladníka. V Ríme sa s ním začína proces. Kňaza Nunzia Scarana zatkla polícia ešte koncom júna, keď sa snažil zo Švajčiarska prepašovať v prepočte takmer dvadsať miliónov eur.

Viliam Hauzer, redaktor: „Tri milióny eur na súkromnom účte sú dary a životné úspory, našetrené za štyridsať rokov v službách cirkvi - takto sa bráni monsignor Scarano, ktorý akékoľvek obvinenia z podvodu odmieta. Prokuratúra spolu s ním vypočúva aj tajného agenta talianskej štátnej polície a burzového makléra, ktorí mu údajne pomáhali kryť podozrivé finančné transakcie. Kňaz pôsobil vo vatikánskej banke ako vedúci oddelenia, ktoré spravuje majetok Svätého stolca. Komentáre talianskej tlače sa sústreďujú na možný osud Nunzia Scarana. Zhodujú sa, že pravdepodobne ho čaká väzenie. Denník Corriere della Sera špekuluje, že kňaz to nebude mať v cele ľahké. Podľa všetkého totiž disponuje mnohými citlivými informáciami z vatikánskeho zákulisia. Nie je preto vylúčené, že sa ho niekto bude snažiť zlikvidovať. Vatikán aj pápež sa od neho dištancujú. Súdny proces je dôsledkom

reformy, ktorú spustil František, aby vniesol do vatikánskeho financovania viac transparentnosti a očistil tamojšiu banku od škandálov s praním špinavých peňazí. Cirkevný analytik Imrich Gazda v tejto súvislosti pre Rádiožurnál povedal:“

Imrich Gazda, cirkevný analytik: „Pápež František verí na absolútnu finančnú transparentnosť vatikánskych inštitúcií, takže proces s monsignorom Scaranom, ktorý urobil viacero vážnych prešľapov, je úplne pochopiteľný a zároveň bude slúžiť ako jasný dôkaz, že Vatikán to s transparentnosťou myslí naozaj vážne.“

Redaktor: „Pápež na pozadí káuz Vatikánskej banky zopakoval potrebu návratu k idei chudobnej cirkvi pre chudobných.“

Pápež František: „Jednou z príčin žalostného stavu spoločnosti je náš vzťah k peniazom. Prijímame ich moc, nechávame nimi riadiť náš život a život celej našej spoločnosti.“

Redaktor: „Ešte dodám, že okrem reformy Vatikánskej banky sa pápež František púšťa aj do komplexnej prestavby rímskej kúrie, teda akéhosi úradu vlády a to môže byť podľa vatikanistov ešte zložitejšie.“

Rádio Slovensko, 03/12/2013

Komisia pre sexuálne obete

Katolícka cirkev už roky čelí kritike, že nerieši problém kňazov, ktorí zneužívajú deti. Pápež František (76) sa teda rozhodol pre radikálny krok smerujúci k vyriešeniu stoviek takýchto prípadov.

Zostavenie komisie pre boj proti zneužívaniu detí v cirkvi oznámil bostonský arcibiskup Sean O'Malley tesne po rokovaní pápeža Františka s jeho ôsmimi poradcami kardinálmi. Tento krok prichádza krátko po tom,

čo Vatikán odmietol žiadosti OSN o zverejnenie podrobností v prípadoch zneužívania. Pápež považuje kauzu okolo zneužívania za jednu z najvážnejších, ktoré znižujú kredibilitu cirkvi. Zostavenie komisie je podľa O'Malleyho v súlade so smerovaním emeritného pápeža Benedikta XVI. Práve jemu sa však vyčíta nečinnosť a neschopnosť problém riešiť počas jeho pontifikátu. (jt)

Plus jeden deň 06/12/2013

Ľudskoprávni aktivisti odmietli pozvanie Lajčáka

Ľudskoprávni aktivisti odmietli pozvanie ministra zahraničných vecí Miroslava Lajčáka na včerajší Vianočný galakonzert, kde sa udeľovali aj ceny za významný prínos v oblasti ľudských práv. V otvorenom liste ministrovi vyčítali, že úvodnú reč pri odovzdávaní ceny mal predniesť pápežský nuncius Mario Giordana. Podľa aktivistov vláda podlieha tlakom katolíckej cirkvi a toleruje jej útoky na ľudskoprávných aktivistov. Lajčák v stanovisku uviedol, že hlavnou myšlienkou galakonzertu je podakovať sa za úspešnú spoluprácu

Pracoval ako vyhadzovač!

Pápež odhalil tajnú minulosť

Nesmiete ísť dnu, ste opitý! Túto vetu možno počuť pri pokuse o návštevu nočného baru. Inak to pred mnohými rokmi nebývalo ani v Buenos Aires. Podguráženým mladíkom ju však hovoril pápež František (76)!

S odhalením neznámej minulosti pápeža prišiel portál catholicnews.com. František začiatkom decembra navštívil kostol na predmestí Ríma. Pred omšou sa neformálne porozprával s farníkmi a reč prišla aj na jeho mladosť. Povedal, že pracoval ako vyhadzovač. Denník Daily Mail priblížil, že to malo byť v niektorom nočnom bare v Buenos Aires. Hlava katolíckej cirkvi viedla pred vstupom do inštitúcie pestrý život. Pápež mal v mladosti priateľku, s ktorou si chodieval zatancovať tango.

Chodil v prevleku

František sa vyznačuje ako zástanca chudobných. Iný nebol ani ako arcibiskup. Podľa Daily Mailu ešte ako arcibiskup chodieval na tajné misie. V preoblečení vychádzal zo svojho úradu a podporoval nemajetných. Pri týchto činoch mu mal pomáhať jeden z kolegov. (tt)

Plus jeden deň 04/12/2013

Vatikán nepomôže OSN

Vatikán odmietol poskytnúť Výboru OSN pre práva dieťaťa informácie o cirkevnom vyšetrowaní sexuálneho zneužívania maloletých duchovnými. Odôvodnil to tým, že tieto prípady považuje za dôverné. Zverejnenie informácií pripustí jedine vtedy, ak ho o ne požiada nejaký štát v rámci procesnej spolupráce. Výbor OSN žiada dokumenty, aby posúdil, či katolícka cirkev dodržiava Dohovor OSN o právach dieťaťa, ktorý Vatikán podpísal.

čtk, Pravda 05/12/2013

zástupcom diplomatického zboru a pápežský nuncius ako služobne najstarší diplomat mal preto právo úvodnej reči. Svoju neprítomnosť na podujatí dopredu avizoval, čo podľa rezortu diplomacie aktivisti vedeli.

(lu), Pravda 06/12/2013

Štát pridá kaplánom aj biskupom

Slovenskí duchovní si od januára prilepšia. Politikom platy budúci rok neporastú, duchovným však áno. Ani nemuseli bojovať za zvýšenie plátov ako napríklad učítelia a vláda im pridá! Od januára si majú polepšiť podobne ako štátni úradníci.

Keďže na Slovensku sú cirkvi financované zo štátneho rozpočtu, či sme veriaci, alebo nie, na ich fungovanie sa skladáme všetci a povinne. Od budúceho roka však platy cirkevných hodnostárov všetkých registrovaných cirkví po niekoľkých rokoch opäť porastú. Na svete je už totiž návrh, o ktorom bude rokovať vláda. „Zvýšenie plátov duchovným nie je rozhodnutím ministerstva kultúry, ale vyplýva zo zákona schváleného v roku 2005. Podľa tohto zákona sa platy duchovných musia zvýšiť vždy v rovnakej výške a v termíne ako platy zamestnancov vo verejnej sfére. Priemerný plat duchovného je momentálne 498 eur,“ povedal hovorca rezortu kultúry Jozef Bednár. Naposledy sa platy duchovných zvyšovali v roku 2010. Teraz všetky stúpnu o 16 eur. Na čo jednotliví biskupi či iní duchovní používajú svoj plat, nie je jednoduché zistiť. „Hradia náklady spojené s osobným životom, teda napríklad časť nákladov na energiu, za miesto, kde bývajú, ako väčšina obyvateľov nášho štátu,“ povedal hovorca konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik. V princípe je ich bývanie zabezpečené na „útraty cirkvi“, nájomné teda na biskupských úradoch či farách neplatia. Odpadá im tak jedna z najdrahších položiek každého rodinného rozpočtu.

„Myslím, že každé biskupstvo má tieto veci inak zariadené. Náš tiež býva na útraty cirkvi, ale všetky ostatné položky platí zo svojho, napríklad šoférovanie, benzín si platí sám. Chodí vlastným, nie služobným autom,“ povedal hovorca Košickej gréckokatolíckej diecézy. Platy duchovných sú rozdelené do kategórií podľa hodnosti a odpracovaných rokov. K tomu majú nárok na príplatok podľa funkcie. Základný plat každého duchovného môže navyše príslušná cirkev zvýšiť o 30% ako prejav ocenenia vysokej kvality podaného výkonu. Na Slovensku je zo štátneho rozpočtu podporovaných 12 cirkví.

Dilema veriaceho čitateľa SME

Cirkev nemôže prestať moralizovať, pretože je to jedna z jej základných úloh. Novinári by to mali pochopiť.

Milujem tie sušťavé noviny. Cítiť vôňu tlačeneho papiera, tešiť sa na tie farby, nasliniť si prsty a ohmatávať hladký papier pri otáčaní veľkých strán. To vám žiadny internet nenahradí a aj v závale životných povinností si prvý deň v týždni strážim ako deň novinársky. Pri čítaní pondelňajšieho SME, ktoré sa v hlavnej téme venovalo ostatnému pastierskemu listu KBS, ma však opäť prepadla frustrácia a ťaživý pocit nepochopenia a chladu. Zase sa totiž - ako cez kopírak - opakuje situácia podľa vtipu, v ktorom idú do strmého kopca na jednom bicykli Móričko a Tasilko, pričom na vrchole obaja fučia a kým jeden vzdychá „fuj, ale som sa naťahal...“, tak ten druhý „fuj, ale som sa nabrzdil...“

Nechcem si vybrať

Ako oddaného rímskeho katolíka a zároveň vášnivého čitateľa denníka SME ma obidve telesá pričasto stavajú do neveriteľnej ťažkej situácie: mám si medzi nimi vybrať a s jedným z nich navždy seknúť. Ale ja nemám chuť skončiť ani s jedným z nich a ich vzájomná vojna je pre mňa nepochopiteľná. Obe telesá pritom zabúdajú, že nemajú bojovať medzi sebou a fatálne si mýlia terče. Na kázni som nútený počúvať, čo zase Shooty nakreslil a ako sú médiá sprisahané a diabolsky proticirkevné (asi paušálne všetky okrem Katolíckych novín). Na stránkach SME som zase nútený prehrýzť spájanie mojej cirkvi dokonca už

aj s kotlebovcami. Páni komentátori si totiž akosi pozabudli prečítať vyhlásenie KBS k 70. výročiu deportácie Židov počas slovakštátu... Nechcem sa teraz pripájať na žiadnu stranu sporu. Len tak opakovane rozmýšľam, z čoho táto zákopová vojna pramení. Vychádza mi jediné: obe strany sporu sa vôbec nepočúvajú. Mám pocit, že redaktori denníka SME (ani Shooty, ktorého inak zbožňujem) si nedali námahu, aby si celý pastiersky list v pokoji prečítali, lebo tento text musí podporiť naozaj každý, kto má deti. Cirkev sa predsa nemôže zriecť povinnosti moralizovať ľudstvo, veď je to jedna z jej základných úloh. Tento pastiersky list je jedným z najlepších a najodvážnejších, aké som počul. Čakal som skôr, že kolegovia zo SME ocenia jeho vládno-kontračný tón, ktorý je v našich pomeroch dosť neobvyklý.

Dialóg

Naopak, zo strany cirkvi očakávam, že prestane vyzývať na bojkot svetských médií, čo vedie veriacich len k obmedzenosti a rezignácii na veci verejné. Čakám, že moja cirkev začne viesť s médiami dialóg a začne písomne prispievať a reagovať. Tvrdím, že denník SME ostáva jediným nekatolíckym denníkom, schopným sebareflexie a diskusie s katolíckym prostredím. Prosím za jedných aj za druhých: začnime sa počúvať! Buďme pritom pozorní a dôslední. Nebuďme necitliví! Zanechajme minulé traumy aj vzájomné predsudky. Začnime sa spolu rozprávať! Možno budeme prekvapení, koľko vecí nás spája a ako si môžeme byť navzájom užitoční.

Peter Skladaný, SME 05/12/2013

Na výplatnej páske uvidí na budúci rok viac aj arcibiskup Zvolenský

KOĽKO BUDÚ ZARÁBAŤ?

diakon, kaplán, výpomocný duchovný 321,11 eur až 458,17 eur

farár, farský administrátor, rektor kostola, duchovný rehoľnej spoločnosti 353,68 eur až 505,17 eur

dekan, tajomník biskupského úradu, tajomník biskupa 389,65 eur až 556,35 eur

pomocný biskup, vyšší predstaviteľ rehoľ. spoločností, riaditeľ biskupského úradu 429,02 eur až 613,07 eur

arcibiskup, diecézny biskup, diecézny administrátor 473,42 eur až 678,64 eur

* príjem duchovných je závislý od dĺžky ich praxe; najnižšiu sumu zarábajú tí, ktorí majú odpracované menej než 3 roky, najviac zase zarábajú tí, ktorí odpracovali vyše 30 rokov

Vera Cosculluela, Nový Čas 05/12/2013

Sú biskupi vo verejných službách?

Už niekoľko dní sa vo verejnosti diskutuje o prvom adventnom pastierskom liste katolíckych biskupov veriacim. Pobúrenie vyvolal jeho veľmi ostrý a odsudzujúci tón, ktorým sa pomerne tvrdo a paušálne odsudzujú všetky aktivity, osoby a skupiny, venujúce sa ľudským právam, rodovej rovnosti a sexuálnym menšinám. Vyhlásili ich za aktérov s nejakými postrannými a nebezpečnými úmyslami, snažiacich sa zákerne presadiť čosi, čo biskupi, asi bez znalosti historických súvislostí, označili za „kultúru smrti“. Kritici to považujú za prejav netolerancie a otvoreného vystúpenia proti odlišnosti a modernému konceptu ľudských práv. Obhajcovia zasa argumentujú, že šlo o vnútornú záležitosť katolíckej cirkvi a vyjadrenia boli v špecifickom jazyku a v prostredí ľudí, ktorí dokážu čítať „bez predsudkov“, teda lepšie rozumejú „nevinosti“ listu ako nekatolíci. Takto ľahko sa mnohí obhajcovia vysporiadali aj s odsudzujúcimi nálepkami „kultúra smrti“ alebo „sodomský paškvil“, privolávajúcimi boží trest na „aktérov“ a „skupiny“, ktoré biskupi použili na tých, čo nevyznávajú ich predstavu o kresťanstve. Vážnivá debata však obišla jeden dôležitý kontext, v akom text vznikol. Ide o osobitné a veľmi úzke vzťahy katolíckej cirkvi na Slovensku so štátom. Práve to neumožňuje mechanické porovnávanie so situáciou v iných krajinách a ukazuje aj na problematiku tvrdení, že pastiersky list je vnútornou záležitosťou cirkvi. V Slovenskej republike, ktorá je podľa ústavy štátom neviazucim sa na žiadnu ideológiu alebo svetonázor, sa napriek deklarovanému neutrálnemu charakteru štátu cirkvi financujú z verejných zdrojov. Platy duchovných a financovanie ústredia cirkvi sa hradia zo štátneho rozpočtu. Aj z tohto dôvodu sa dá na najnovší list veriacim pozeráť ako na neprípustné zasahovanie do verejného a politického života a na porušenie ducha sekulárneho štátu. Podobne ako na „pochode za život“ v Košiciach aj teraz sa katolícky klérus pokúša mobilizovať verejnosť na zmenu ústavného charakteru štátu. Nielen

snahou presadiť zmenu ústavy, ale najmä narušením jeho neutrality vo svetonázorových a v náboženských otázkach. Nevolení predstavitelia cirkvi vyvíjajú nátlak na politikov ako zvolených zástupcov verejnosti, aby nevystupovali v mene občanov, ale aby sa riadili ich interpretáciou učenia katolíckej cirkvi. Iba ťažko sa dá inak ako politickým nátlakom a osočením označiť vyjadrenie z listu, že politici, ktorí sa nevšímavo postavili k pochodu v Košiciach, si už osvojili „kultúru smrti“. To, že sa platy kňazov na Slovensku od roku 1949 hradia zo štátneho rozpočtu je dôležitým faktorom pri nevyhnutnosti ich zodpovednosti voči celej verejnosti a zároveň aj silným obmedzením ich slobody vstupovať do verejných debát len s vlastnou agendou. Neuskutočnenie odľuky cirkvi od štátu fakticky znamená obmedzenie čiastkových a skupinových náboženských záujmov v prospech verejného záujmu. Zvyšuje záväznosť predstaviteľov verejnej inštitúcie dbať o dodržiavanie zákonov a ústavného charakteru štátu, ktorý zakazuje vo verejnom priestore uprednostňovať či diskriminovať jednu ideológiu a svetonázor.

Biskupi teraz otvorene vystúpili v mene jedného náboženského presvedčenia proti iným (ideám a aktérom rodovej rovnosti, ľudských práv, slobodného politického mandátu a svetonázorového vyznania) s ambíciou presadiť vo verejnom živote ako všeobecne platnú iba svoju ideológiu. Svojím listom nevystúpili ako súkromné osoby, ale ako predstavitelia inštitúcie financovanej z verejných zdrojov, no bez zohľadnenia verejného záujmu. Záujem svojej inštitúcie vydali za záujem spoločnosti a štátu. Zasahovaním do politiky a nerešpektovaním svetonázorovej neutrality verejnej sféry a štátu narušujú princípy regulujúce aktivity verejných zamestnancov, ktorými sú aj oni sami. No závažnejšie je, že rozduchovaním nenávisť a propagáciou intolerancie k celým skupinám ľudí s vlastným svetonázorom porušujú ducha ústavy a zákonov Slovenskej republiky. Tie totiž vychádzajú z predpokladu, že občania sú si

rovní bez ohľadu na svoje náboženské presvedčenie, svetonázor, sexuálnu orientáciu či pohlavie. Okrem toho svojimi ambíciami mení ústavu porušujú lojalitu k ústavnému charakteru štátu, z peňazí ktorého tiež žijú.

Kňazi a predstavitelia cirkvi sú zatiaľ stále viazaní verejným záujmom a z tejto perspektívy treba hodnotiť aj ich slobodu prejavu, prípadne i to, čo je a čo nie je vnútornou záležitosťou cirkvi. Dokiaľ budú cirkvi financované z verejných zdrojov, nemôžu presadzovať iba svoje úzke záujmy a vystupovať proti verejnému záujmu, ktorým je aj udržanie zmiery medzi jednotlivcami a skupinami s rôznymi pohľadmi na svet. Zákon zatiaľ neumožňuje využívať verejné zdroje súkromným aktérom na potlačanie alebo propagáciu potlačania práv iných.

Biskupi platení z verejných zdrojov vystúpili s ambíciou presadiť vo verejnom živote ako všeobecne platnú iba svoju ideológiu.

Miroslav Tižik sociológ

Pravda 06/12/2013

Na opravu kostola pýtajú 380 000 eur

Mesto Levoča chce v budúcom roku pokračovať v obnove kostola sv. Jakuba. Mesto od ministerstva kultúry žiada financie vo výške približne 380-tisíc eur na reštaurovanie exteriérového plášťa východnej časti južnej fasády. Opraviť by sa mala časť fasády od svätyne až po južný vstup do kostola. Pracovníci Oblasného reštaurátorského ateliéru v Levoči už tohto roku začali s niektorými prácami v tejto časti kostola. Z prostriedkov farského úradu obnovili jedno okno, na druhom sa momentálne pracuje. Ak sa mestu podarí získať prostriedky na obnovu časti južnej fasády, práce na obnove kostola by sa mohli na budúci rok opäť výraznejšie posunúť dopredu. Mesto Levoča je vlastníkom budovy kostola. Rímskokatolícka cirkev je vlastníkom interiérového vybavenia.

hkl, tasr, sita, Nový Čas 04/12/2013